

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ДСТУ EN 772-20:201x

**МЕТОДИ ВИПРОБУВАНЬ СТІНОВИХ КАМЕНІВ.
ЧАСТИНА 20.
ВИЗНАЧЕННЯ ПЛОЩИННОСТІ ПОВЕРХОНЬ
СТІНОВИХ ВИРОБІВ
(EN 772-20:2000, EN 772-20:2000/A1:2005, IDT)**

(проект, остаточна редакція)

Київ
ДП «УкрНДНЦ»

2020

ПЕРЕДМОВА

1 РОЗРОБЛЕНО:

Технічний комітет стандартизації ТК 305 «Будівельні вироби і матеріали».

2 **ПРИЙНЯТО ТА НАДАНО ЧИННОСТІ:** наказ Державного підприємства «Український науково-дослідний і навчальний центр проблем стандартизації, сертифікації та якості» (ДП «УкрНДНЦ») від «__» ____ 201_ р. № __ з __. __. 201__.

3 Національний стандарт відповідає EN 772-20:2000 Methods of test for masonry units - Part 20: Determination of flatness of faces of aggregate concrete, manufactured stone and natural stone masonry units (Методи випробувань стінових каменів. Частина 20. Визначення площинності поверхонь стінових виробів з бетону, штучного та природного каменю) з доданою зміною №1 EN 772-20:2000/A1:2005 Methods of test for masonry units - Part 20: Determination of flatness of faces of masonry units (Методи випробувань стінових каменів. Частина 20. Визначення площинності поверхонь стінових виробів).

Ступінь відповідності – ідентичний (IDT)

Переклад з англійської (en)

Цей стандарт оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України.

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

**Право власності на цей національний стандарт належить державі.
Забороняється повністю чи частково видавати, відтворювати з метою розповсюдження і розповсюджувати як офіційне видання цей національний стандарт або його частину на будь-яких носіях інформації без дозволу ДП «УкрНДНЦ» чи уповноваженої ним особи.**

ДП «УкрНДНЦ», 202X

ЗМІСТ

	Національний вступ	IV
1	Сфера застосування.....	1
2	Нормативні посилання.....	1
3	Обладнання	
2		
4	Підготовка	зразків
	.....	2
5	Методика проведення випробування	
2		
6	Розрахунок і вираження результатів	
3		
7	Звіт про випробування	
4		
	Додаток НА (довідковий) Перелік національний стандартів України, ідентичних та/або модифікованих з міжнародними нормативними документами, посилання на які є в цьому національному стандарті.....	5

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт ДСТУ EN 772-20 (EN 772-20:2000, IDT, EN 772-20:2000/A1:2005 IDT) «Методи випробувань стінових каменів. Частина 20. Визначення площинності поверхонь стінових виробів», прийнятий методом перекладу, — ідентичний щодо EN 772-20:2000 «Methods of test for masonry units - Part 20: Determination of flatness of faces of aggregate concrete, manufactured stone and natural stone of masonry units» з доданою зміною №1 EN 772-20:2000/A1:2005 Methods of test for masonry units - Part 20: Determination of flatness of faces of masonry units (Методи випробувань стінових каменів. Частина 20. Визначення площинності поверхонь стінових виробів) (версія en).

Технічний комітет стандартизації, відповідальний за цей стандарт в Україні, — ТК 305 «Будівельні вироби і матеріали».

У цьому національному стандарті зазначено вимоги, які відповідають чинному законодавству України.

Згідно з ДБН А.1.1-1-93 «Система стандартизації та нормування в будівництві. Основні положення» цей стандарт належить до комплексу «В.2.7 - Будівельні матеріали».

Зміну А1 виділено в тексті національного стандарту лінією на березі (||).

До національного стандарту внесено такі редакційні зміни:

- слова «цей європейський стандарт» замінено на «цей стандарт»;
- структурні елементи стандарту: «Обкладинку», «Передмову», «Національний вступ» та «Бібліографічні дані» - оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України;
- у розділ «Нормативні посилання» наведено «Національне пояснення», виділене рамкою;
- позначки одиниць вимірювання відповідають серії стандартів ДСТУ 3651:1997 «Метрологія. Одиниці фізичних величин»;
- додано довідковий додаток НА «Перелік національних стандартів України, ідентичних та/або модифікованих з міжнародними стандартами, на які є посилання в цьому національному стандарті».

На сьогодні в ЄС замість проекту стандарту prEN 771-6 чинним є EN 771-6:2011+A1:2015 «Specification for masonry units - Part 6: Natural stone masonry units».

Копії нормативних документів, посилання на які є в цьому стандарті, можна отримати в Національному фонді нормативних документів.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Методи випробувань стінових каменів. Частина 20. Визначення площинності поверхонь стінових виробів

Methods of test for masonry units - Part 20: Determination of flatness of faces of masonry units

Чинний від 202X-...-...

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт встановлює метод визначення площинності поверхонь стінових виробів.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт включає датовані або недатовані посилання на положення інших стандартів. Ці нормативні посилання цитуються у відповідних місцях тексту, а стандарти перераховано нижче. Для датованих посилань наступні поправки або перегляди будь-який з цих документів застосовуються до цього стандарту лише в тому випадку, якщо вони включені в нього шляхом поправки або перегляду. Для недатованих посилань застосовується посилання на останню редакцію стандарту.

EN 771-1, Specification for masonry units — Part 1: Clay masonry units

EN 771-2, Specification for masonry units — Part 2: Calcium silicate masonry units

EN 771-3, Specification for masonry units — Part 3: Aggregate concrete masonry units (Dense and lightweight aggregates)

EN 771-4, Specification for masonry units — Part 4: Autoclaved aerated concrete masonry units

EN 771-5, Specification for masonry units — Part 5: Manufactured stone masonry units

prEN 771-6, Specification for masonry units — Part 6: Natural stone masonry units

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

EN 771-1, Технічні умови для стінових блоків - Частина 1: Керамічні блоки
EN 771-2, Технічні умови для стінових блоків - Частина 2: Стінові блоки з силікату кальцію

EN 771-3, Технічні умови для стінових блоків - Частина 3: Стінові блоки з бетону з заповнювачем (щільні і легкі заповнювачі)

EN 771-4, Технічні умови для стінових блоків - Частина 4: Стінові блоки з автоклавного газобетону

EN 771-5, Технічні умови для стінових блоків - Частина 5: Стінові блоки з штучного каменю

prEN 771-6, Технічні умови для стінових блоків - Частина 6: Стінові блоки з натурального каменю.

Примітка. Щодо prEN 771-6 див. Національний вступ.

3 ОБЛАДНАННЯ

3.1 Градуйована лінійка, довжина якої перевищує діагоналі довгих поверхонь випробуваного виробу.

3.2 Набір щупів для вимірювання з точністю до 0,05 мм.

4 ПІДГОТОВКА ЗРАЗКІВ

4.1 Відбір проб

Метод відбору проб повинен бути зазначений у звіті про випробування. Для випробувань застосовують не менше 6 зразків, за винятком випадку визначення площинності грані постелі, коли застосовують три зразки, але, якщо у стандарті на продукцію вказано більшу кількість зразків, то слід використовувати більшу кількість зразків.

4.2 Обробка поверхонь

Перед вимірюванням слід видалити зайвий матеріал, що прилип до виробу в результаті виробничого процесу.

5 МЕТОДИКА ПРОВЕДЕННЯ ВИПРОБУВАННЯ

5.1 Поверхня виробу

Перед вимірюванням слід переконатися, що стіновий виріб знаходиться в стійкому положенні. Для кожної поверхні, зазначеної як плоска, потрібно дотримуватись процедур, наведених у 5.2 та 5.3. Для стінових виробів, зазначених як придатні для тонкошарової кладки, виконують процедуру, описану в 5.3, на кожній поверхні постелі.

5.2 Вимірювання діагоналей

Для кожної поверхні, зазначеної як плоска, вимірюють довжину двох діагоналей за допомогою градуйованої лінійки (3.1) з точністю до 0,5 мм.

5.3 Вимірювання відхилення

Помістити лінійку поперек кожної діагоналі та за допомогою щупа (3.2) виміряти відстань від поверхні стінового виробу до лінійки. Якщо поверхня стінового виробу увігнута, виміряти найбільшу відстань від поверхні до лінійки з точністю до 0,05 мм. Якщо поверхня стінового виробу є опуклою, помістити на неї лінійку так, щоб найбільші відстані до поверхні по обидва боки від точки дотику були приблизно однаковими. Виміряти їх обидві з точністю до 0,05 мм.

6 Розрахунок і вираження результатів

6.1 Для кожної поверхні, зазначеної як плоска, розрахувати середню довжину діагоналі.

У разі увігнутих граней обчислити середнє відхилення від площинності як середнє значення максимальних відстаней від грані стінового виробу до лінійки по кожній діагоналі. У випадку опуклих граней обчислити середнє значення максимальних відстаней від грані стінового виробу до лінійки для кожної діагоналі, а потім обчислити середнє відхилення від площинності як середнє значення цих двох результатів.

6.2 Вираження результатів

6.2.1 Площинність поверхонь, зазначених як плоскі

Виразити середню довжину діагоналі з точністю до міліметра. Виразити середнє максимальнє відхилення від площинності з точністю до 0,1 мм.

6.2.2 Площинність граней постелі

Виразити максимальнє відхилення від площинності з точністю до 0,1 мм. Виразити середнє максимальнє відхилення від площинності з точністю до 0,1 мм.

7 ЗВІТ ПРО ВИПРОБУВАННЯ

Звіт про випробування повинен містити таку інформацію:

- a)** номер, назва та дата випуску цього стандарту;
- b)** найменування організації, яка проводила відбір зразків та використовуваний метод;
- c)** дата проведення випробувань;
- d)** тип, походження і позначення стінових виробів згідно з відповідною частиною EN 771;
- e)** кількість зразків у вибірці;
- f)** дата надходження зразків до випробувальної лабораторії;
- g)** для кожної поверхні, що зазначена як плоска, довжина окремих діагоналей кожної грані та середня довжина діагоналей з точністю до міліметра
- h)** для кожної поверхні, зазначеної як плоска, максимальна відстань від поверхні стінового виробу до лінійки для кожної діагоналі і середнє відхилення з точністю до 0,1 мм;
- i)** для кожної грані постелі виробів, що зазначені як придатні для тонкошарової кладки, максимальна відстань від поверхні виробу до лінійки для кожної діагоналі. Площинність поверхонь грані постелі приймається як найбільша індивідуальна максимальна відстань для зразка виробів, виражена з точністю до 0,1 мм;
- j)** є поверхня стінового виробу увігнутою, опуклою або будь-якої іншої конфігурації;
- k)** примітки, якщо такі є.

Додаток НА
(довідковий)

**ПЕРЕЛІК НАЦІОНАЛЬНИХ СТАНДАРТИВ УКРАЇНИ, ІДЕНТИЧНИХ
ТА/АБО МОДИФІКОВАНИХ З МІЖНАРОДНИМИ НОРМАТИВНИМИ
ДОКУМЕНТАМИ, ПОСИЛАННЯ НА ЯКІ Є В ЦЬОМУ
НАЦІОНАЛЬНОМУ СТАНДАРТИ**

Таблиця Н.А.1

Позначення та назва міжнародного стандарту	Позначення та назва національного стандарту України (ДСТУ), який відповідає міжнародному стандарту
1	2
EN 771-1, Specification for masonry units — Part 1: Clay masonry units	
EN 771-2, Specification for masonry units — Part 2: Calcium silicate masonry units	ДСТУ Б EN 771-2:2016 Каміні стінові. Частина 2. Вироби стінові з силікату кальцію. Технічні умови (EN 771-2:2011+A1:2015, IDT)
EN 771-3, Specification for masonry units — Part 3: Aggregate concrete masonry units (Dense and lightweight aggregates)	ДСТУ Б EN 771-3:2016 Каміні стінові. Частина 3. Вироби стінові бетонні з щільним та легким заповнювачами. Технічні умови (EN 771-3:2011+A1:2015, IDT)
EN 771-4, Specification for masonry units — Part 4: Autoclaved aerated concrete masonry units	ДСТУ Б EN 771-4:2016 Каміні стінові. Частина 4. Вироби стінові з автоклавного газобетону. Технічні умови (EN 771-4:2011+A1:2015, IDT)
EN 771-5, Specification for masonry units — Part 5: Manufactured stone masonry units	
EN 771-6, Specification for masonry units — Part 6: Natural stone masonry units	

Код УКНД 91.100.15; 91.100.30

Ключові слова: стіновий виріб, бетон, діагональ, площинність, природний камінь, розмір, штучний камінь.

Голова ТК 305,
заступник директора з наукової роботи
ДП «НДІБМВ»,
науковий керівник,
доктор техн. наук

С. Лаповська

Виконавчий директор
Всеукраїнської асоціації
виробників автоклавного
газобетону (ВААГ)

О. Сиротін

Відповідальний секретар ТК 305,
старший науковий співробітник
ДП «НДІБМВ»

Т. Демченко

Молодший науковий співробітник
ДП «НДІБМВ»

М. Черненко